

Planhigion Blodeuol ar gyfer Gwenyn

Mae amseroedd blodeuo planhigion sy'n effeithio pryd mae paill a neithdar ar gael ar gyfer gwenyn, yn dibynnu ar ble rydych yn byw. Mae'r planhigion sydd ar gael, defnydd tir a hinsawdd yn effeithio'n uniongyrchol ar y gwenyn sy'n gallu ffynnu mewn lleoliad penodedig, a bydd atgennedlu a cynyddu eu poblogaethau yn fwyaf llwyddianus pan fod y tywydd ar ei orau a'r planhigion gorau ar gael.

Gaeaf
Daffodil Briallu Cyrens Blodeuog
Hellebore Clychau'r Gog Genista
Glesyn y Coed Iorwg Llesg Eirlysiau Pren Melyn
Eithin Dicentra Mahonia Llysiau'r Ysgyfaint
Gwanwyn Cynnar
Briallu Mair Rhos Mair Saffrwn

Mae llawer o wenynd mël yn cael eu rhwystro rhag chwilota mewn tywydd glawog neu oer. Fodd bynnag, mae gwenyn gwyllt yn chwilota ar ddyddiau oerach ac, yn gynyddol, yn ystod y gaeaf, wrth i'r hinsawdd newid. Mae hyn yn golygu fod planhigion sydd yn blodeuo yn hwyrach ac yn gynnar iawn yn y flwyddyn yn fwy fwy hanfodol.

Troed y Glomen Gwyddfif Cennin Syfi
Muscari Penstemon Pabi Glas y Gors
Gwanwyn Glesyn y Coed Salvia
Allium Teim Llygad Ebrill Blodau Angerdd
Pysen Bêr
Llysiau'r Cwlwm **Haf Cynnar**
Columbine Môr Gelyn Bistort Hebe Saffrwn
Bys y Blaidd Bysedd y Cŵn Rosa Rugosa

Yn ystod y gwanwyn a'r haf, mae pob amrywiaeth o wenynd yn magu yr ifanc. Gall cytrefi gwenyn mël yn aml gynnwys hyd at 60000 o wenynd gweithgar, yn ogystal a'r gwenynod ormes a'r frenhines ac mae llawer o cynrhonyn i'w bwydo. Mae paill a neithdar yn cael ei gasglu a'i storio yn y cwch gwenyn fel bara gwenyn a mël i fwydo y cynrhonyn a gwenyn aeddfed. Mae gan wenynd gwyllt nyth cymunedol tebyg i'r gwenyn mël. Mae gwenyn "unig" yn llenwi celloedd gyda bwyd ar gyfer wyau sengl mewn coesyn ceudeb neu dwll mewn gwrych sych. Mae planhigion Gwenyn-Gyfeillgar yn angenrheidiol ar gyfer sicrhau fod y cytrefi yn ffynnu, yn arbennig yn ystod "mis Mehefin" pan nad oes llawer o blanhigion blodeuol ar gael.

Hocys Bergenia Salvia Lili'r Ffagl
Haf Meillion Miaren Nepeta Helgys Hardd Glesyn y Coed
Melyn Euraidd Sedum Spectabile Penlas yr Yd Claflys
Capan Comicyll **Hydref Cynnar**
Phacelia Trwyn y Llo Bergamot Jac y Neidiwr

Yn ystod yr haf hwyr a'r hydref cynnar, mae blodau yn parhau i ddarparu porthiant i'r cynrhonyn hwyr ddyfodiad ac i'r gwenyn sydd wedi datblygu i fod yn oedolion gweithgar. Mae'r hydref cynnar yn amser holl bwysig gan fod y cytrefi yn brysur yn meithrin gwenyn arbennig a fydd yn byw drwy'r gaeaf a sicrhau fod digon o fêl yn cael ei storio i barhau tan y Gwanwyn.

Mae Jac y Neidiwr yn blanhigion dadleuol gan ei fod yn ymledol, ond mae peillwyr yn gwerthfawrogi'r neithdar helaeth y mae'n ei ddarparu.

Mintys Viburnum
Mahonia **Hydref Hwyr**
Iorwg Grug Mël

Mae iorwg yn blanhigion cyffredin a hanfodol iawn ar gyfer paill a neithder hwyr i wenynd a peillwyr eraill, ac o ganlyniad, bydd cyflenwad gaeafol da o aeron i adar. Gan fod iorwg yn fytholwyrdd mae'n darparu gorchudd trwchus ar gyfer cysgod a nythod. Mae'r Gwenyn Cynffon Llwydfelyn a rhai gwenyn mël yn mentro allan mewn amodau eithaf oer os yw'r haul yn tywynnu a bydd symiau bychan gwerthfawr o baill a neithder yn cael ei gasglu.

Cofiwch am goed a gwrychoedd hefyd. Dyma rhai esiamplau o goed sydd yn Wenynd Gyfeillgar:

Cerddinen Ceirios Buddleia
Draenen Ddu Afal Pisgwydden
Castanwydden Helyg **Coed**
Draenen Wen Pren Eirin

Meddwl am gadw gwenyn?

Gallwch ddysgu y sgiliau ar gyfer cadw gwenyn yn llwyddiannus drwy gysylltu gyda eich cymdeithas cadw gwenyn lleol a cymeryd rhan mewn cwrs i ddechreuwr neu ddiwrnod blasu. Maen't hefyd yn gallu eich arwain drwy'r dewis eang o lyfrau sydd ar gael. Mae manylion eich cymdeithas lleol i'w weld ar www.wbka.com

Mae rhestr planhigion yr RHS sydd yn Wenynd-Gyfeillgar i'w gweld ar www.wbka.com